

శ్రీ సామంతరాజులయిన

శ్రీ ప్రణవ శతకము

గోవిందము రత్నాచల

విరచితము.

మాడుగుల.

విశాఖపట్టణము జిల్లా.

15-8-1950.

కారణము ప్రకారము.

శ్రీ మత్స్యభాగవతము:

శ్రీ ప్రణవ శతకము

గంధము రత్నాచరే

విరచితము .

మాడుగుల .

విశాఖపట్టణము జిల్లా.

13-8-1950.

కారణ ప్రెస్, చోడవరం.

ఉపోద్ఘాతము

శ్రీమన్నారాయణశర్మితప్రపంచమున మానుషత్వము నొంది
సందులకు ముఖ్యముగు ఫలము జ్ఞానంబు.

అదియు “సర్వం ఖల్విచం బ్రహ్మ” అను శ్రుతి ప్రమా
ణానుసార మీసర్వము పరబ్రహ్మ మను పరిపక్షంబు నొందినం
గాని మోక్షంబు సిద్ధింపదు.

ఐనను “అయోగ్యః పురుషో నాస్తి” అనెడి ధర్మాను
సారము ప్రతిమానవునందుఁ గల యోగ్యత కొంతవఱకైనను
బరప్రధాన మగు జ్ఞానముగఁ బరిణమించుననుట నిర్వివాదము
గాకపోవదు.

కాఁ బట్టి ప్రాకృతచిత్తారానుసారము నాకుఁ గలిగిన యీ
యఁగుమాత్రంతై న జ్ఞానంబును వద్రూపక బ్రహ్మర్పణముగ
నే నీ ప్రణవశతకమును విరచింపఁబూని పశ్చిమ నిర్మల మనస్కులు
విద్యద్విరుదాంకితులు ఉభయ భాషాకవితా నిరంకుశులు భగవ
ద్గీతాంధ్ర పద్యానువాదాద్యుత్తమ గ్రంథకర్తలు విమర్శకులు
మద్గురువర్యులు నగు బ్రహ్మశ్రీ త్యాడీ (తిపాతీ) వేంకట
శాస్త్రిలవారి యాజ్ఞను బడసి పఠల్పసిద్ధిని గాంచితిని.

సద్గ్రహణధూర్వహు లగు పండితకైంభు లిందలి ప్రమా

(3)

జములకును సాశీల్యాహ్లాదవికసితహృదయకమలు లగుదు రనియే
సమగ్రవిశ్వాసము నొందుచున్నదానను.

క. కవితానమగ్రధీరత

ధవళాంభోజాపిత స్వధర్మజ్ఞత యీ
యవనిని సామ్యం బయి మా
నవజీవిత సఫలవిధిఘనశ్యాముఁ గనదే.

మామగుల,
15__కి__1950. }

గురువిధేయ,
గంధము రత్న చలాభిధేయ.

బ్రహ్మశ్రీ మద్దురువర్యశాఖరాశయా.

శ్లో॥ స్తతీతసాహితీ విద్యాసమార్జిత యశోధనామ్
పాయా ధర్మ ర్గ్రంథవంశోద్భూతాం రత్నాచలావ్యయామ్
పరిసూతాప్రభేదేన జ్ఞానం సంకుడచేత సా
గ్రాహ్యం తస్మా దిదం కావ్యం మాన్య మేవ విచక్షణైః ॥

ఉభయభాషాప్రవీణులు

బ్రహ్మశ్రీ అన్నాపంతుల చిరంజీవిశాస్త్రిగారి యాశయము.

గంధము రత్నాచలాఖ్య తస్మిన్విరచిత ప్రణవశతకంబును
దిలకించి పులకించితి. ఈమె రచన మంజులమధుర భాషా రసా
స్వయాది శోభితమయి తద్విదుషీత్వ కళావత్సలముల వెల్లడించి
మించుననుటలో నించుకయు వంచనలేదు. ఇతోధికకృషి నీమెకు
భగవంతుఁ డనుగ్రహించుఁ గాక.

శ్లో॥ సరస్వతీ స్తనద్వంద్వ నిత్యోపాసనకేముషీమ్
రత్నాచలాభిదాం పాయా దోఽఙ్కరః కోవిదాదరామ్.

క. ములితపదవరకవిలా, కలితను బుధవినుత సుగూగణ్యాను
ధైర్యా

చల వలగంధము రత్నా, చలనామను బ్రోచుఁగాత

శంకరుఁ డెలమిన్.

కృతి సమర్పణము

- క. పరమేశ్వర సీతరూణా
గరిమంబున నేగ్రహింపఁ గలిగిన విద్యా
పరిణతి నీ శతకము నీ
పర మంకితమును నొనర్చి ప్రణవముఁ గొలుతున్.
- క. సరసత్రిపాఠ్యన్వయ భా
సుర వేంకటశాస్త్రి గురువిశోభిత విద్యా
వరగంధము రత్నాచల
మురు భక్తిని బ్రణవశతక ముర్విరచించెన్.
- క. నాకేంద్రియ విధి హిమకర
ప్రాకట హూణాబ్దసామ్యవరవికృతినువై
శాఖ బహుళ త్రయోదశి
కి కృతి రచియింపఁ బడియెఁ గృతులఁ బెలుగన్.

భూపాలరాగేచం గేయమ్.

పక్షి-జవుల్లాయ బ్రహ్మణాద్వ్యభ్యుదయః పద్మిన్యా పర్య-
యోత్తిష్ఠ బ్రహ్మవిష్ణ్వశాత్మన్.

ప్రజ్ఞాప్రచోదాయ భక్తాఘాననాయ వై రిసంహరణం
యోత్తిష్ఠ బ్రహ్మవిష్ణ్వశాత్మన్.

సర్వాత్మ చక్షుశ్చ చంద్రశ్రేమాయ ఛాయాత్మ పినోదా
యోత్తిష్ఠ బ్రహ్మవిష్ణ్వశాత్మన్.

యామినీ ముక్తాయ కాముకజ్ఞానాయ యజ్ఞహవిర్లాసా
యోత్తిష్ఠ బ్రహ్మవిష్ణ్వశాత్మన్.

సప్తాశ్వచారాయ సత్తువపాత్రాయ సన్ధ్యావసవార్థా
యోత్తిష్ఠ బ్రహ్మవిష్ణ్వశాత్మన్.

స్త్రీపుంసదుర్భాయ క్షేమప్రదానాయ శిష్టాచారముఖ్యా
యోత్తిష్ఠ బ్రహ్మవిష్ణ్వశాత్మన్.

భక్తాఘాననాయ బ్రహ్మణ ప్రభాదై ప్రాకాశాంతాహృదహ
యోత్తిష్ఠ బ్రహ్మవిష్ణ్వశాత్మన్.

మరుప్రదక్షిణాయ మిహికావినాకాయ మేదినీకల్పకా
యోత్తిష్ఠ బ్రహ్మవిష్ణ్వశాత్మన్.

సృష్ట్యాదిత్రయాయ క్షేమాత్మవ్రతాయ శ్రీవ్యమమణ్ణా
యోత్తిష్ఠ బ్రహ్మవిష్ణ్వశాత్మన్.

మేఘటకాస్త్రీణః విశ్రుతరిపాతినః ప్రీతిహృత్పంస్త్రీతా
యోత్తిష్ఠ బ్రహ్మవిష్ణ్వశాత్మన్.

పరబ్రహ్మర్పణమస్తు.

శ్రీ ప్రణవ శతకము

—(0)—

శ్రీరాధాముఖి మోహా

కార జగత్పావనై కకరము మునివరా

ధారమును నిగమశీర ము

వారిజ భవరూపమైన ప్రణవముఁ గొలుతున్.

౪॥ కామదమోక్షద మగుచును

నేమంబున నుండువారి నిత్యముఁ గనుచున్

క్షేమంబు నొనఁగుచుండెడి

ప్రామినుకుల మించునట్టి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥

2

౫॥ ఓకారబిందురూపము

లేకం బయి యొప్పు చుండి యిహాభరణమున్

లోకులకు నొనఁగఁ గల్గిన

ప్రాకటనద్రూపమైన ప్రణవముఁ గొలుతున్॥

3

౬॥ అమలాకారమును నుకా

రమును మకారమును గూడి దమ్యం బగుచుం

గ్రమమైన రూప మొప్పెడి

ప్రమదంబును నొనఁగునట్టి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥

4

క॥ గురుజనులు సాధుమతమున
 నిరతం బెడఁ బాయనట్టి నేమముతోడన్
 సిరతరమోక్షముఁ గోరుచుఁ
 బరిపరివిధములను దలఁచు ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 5

క॥ ద్వీరదానమున విఘ్నే
 శ్వరనామముఁ గల్గి మొదట వఱలెడి పూజల్
 సురనరులను గనుచుండిన
 పరరూపముఁ గలునట్టి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥

క॥ ధర భూత సృష్టి విధమునఁ
 బరఁగుచు లోకైక పూజ్యపదవిం గనునా
 పరమేష్ఠి రూపమహిమలఁ
 బరమాద్భుతరీతి నొప్పు ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 7

క॥ వనజాతనిలయలక్ష్మి
 కనకాంగీ భర్తృగరిమఁ గ్రాలుచు భూతా
 వనగరిమతోడ సకలా
 పని యందున నొప్పు నట్టి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 8

క॥ సకలాఘవినాశన రూ
 పక భూతా తే ప్రళయభావక్రియలోఁ
 యెకిలాత్మ గారినాథఁ
 బ్రకటిత జ్ఞాన ప్రధాన ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 9

క॥ దర హీరహరమిహితా
కర శంకరవారి చంద్రకంజ హిమనుధా
పరిశుద్ధదేహరాజిత
వరమేశ్వరి వాణియైన ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 10

క॥ నిరతం బక్షర బ్రహ్మ
కరు లయి మృతజన్మలై న కవికోవిద భా
స్కరులను మద్భదయంబునఁ
బరిపరిరీతులను దలంచి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 11

క॥ ధరఁ ద్యాజీ వంశోద్భవు
వర గ్రాంథికనియమగురుని బహు గ్రంథకవీ
శ్వరు వేంకటకాస్త్రిహ్వయ
వరరూపక్రమత మించు ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 12

క॥ అలమేల్మంగాం బాహ్వయ
విలసతాస్థిలలామ విద్వత్కవితా
నిలయమగు నతిని మదిలో
వల భక్తి స్మరణమునను ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 13

క॥ అనుకూలవరత నను, బా
యని ప్రేమను హర్ష రసమహాభాధినిఁ దే
ల్చిన పాలకురికులపా
వను నప్పారావు ప్రేమక్కి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 14

క॥ అవసరేవామరసా

దవనజపూజావిధాన తత్పరమాతం

గవినుత వేంకటరత్నముఁ

బ్రవిమలచిత్తమునఁ జేర్చి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 15

క॥ ననుఁ బ్రేమచిత్తమునఁ గా

చిన నాపినతలియైన శ్రీహరిసేవా

వినయాత్మను మీనాక్షినిఁ

బనివడి చిత్తమునఁ జేర్చి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 16

క॥ గేయంబులఁ బద్యంబుల

గాయక కవితానుశ క్తిఁ గల్గుచు మది ము

త్తోయధిఁ దేలిన కృష్ణునిఁ

బాయక మాతులునిఁ దలఁచి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 17

క॥ వికటార్థచిత్తవృత్తినిఁ

బ్రకటితచారిత్రులైన పరిపంథుల శ్వా

నకులీభూతులఁ గుకవుల

ప్రకటమును దిరస్కరించి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 18

క॥ కమనీయమాప మొందుచు

కమలత్వముతోడ నొప్పి వేమఱుఁ దలఁపన్

విమోచయమైన ముక్తిని

ప్రమలను బోగొట్టి యిచ్చు ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 1

క॥ నిరహంకారమనంబున

నిరతము నేవించువారి నిష్పాక్షికతం

గరుణాంమయాత్మఁ గాచుచుఁ

బరమొందఁగఁ జేయునట్టి ప్రణవముగొలుతున్॥

20

క॥ ఉదకంబు వర్షరూపత

నుదధిని గలియుచును భూమి నొప్పిడిభంగిన్

విదితాత్మభేదసతులును

వదలకయే చెందునట్టి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥

21

క॥ వనజాక్షమహిమఁ దెలియఁగ

మనుజులకున్ వశముగాని మార్గంబున నే

యచువుననై నను నెఱుంగఁగ

బనిఁ బూనినఁ గలుగునట్టి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥

22

క॥ పరమాత్ముఁ గొలుచువారలు

పరమాత్మునిఁ బొందునట్టి ఫణితిని పతముఁ

నిరుపమభక్తినిఁ గొల్చిన

పరచిత్తులు జెందునట్టి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥

23

క॥ చతురాసన మ్మృఖులును

నతులసహస్రాస్థనునుండు నై నను దలఁపన్

నతు లొనరింపఁగఁ జాలని

వ్రతచిత్తులఁ బ్రోచునట్టి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥

24

- క॥ హరిహర హిరణ్యగర్భులు
పురుషూతాదికదిగీశముఖులు శశిభా
స్కరు లాదిగఁ గలవారలు
పరికింపఁగనైన దివ్య ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 25
- క॥ పరమాత్ముఁ డెలియఁ గల్గిన
పరచిత్తులు డెలియఁగాను వశ మగు ననఁగా
ధర నొప్పు మహిమ మించెడి
పరమశ్రేష్ఠుక రూప ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 26
- క॥ అరుణానలతుల్యం బగు
పరతేజముతోడ నొప్పి వసుమతీయందున్
నిరతజానులు డెలియఁగఁ
బరమావ్లాదమున నొప్పు ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 27
- క॥ నీరము శుక్తినిఁ జెందిన
పారం బగు ముత్యమైన సర్వజివి మతి వి
స్తారత తద్గతమునను న
పారంబగు ముక్తి నిచ్చు ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 28
- క॥ కవిలోకవినుతవంతము
వివిధానేకై కపాత్ర విశ్రుతమును పం
జనిత శుభాస్పదమును నై
ప్రవిమలమై యలరసప్తి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 29

క॥ జ్ఞానధ్యేయము నేద్యము
జ్ఞానాదోషైకనాశనంబును విబుధ
ధ్యానానుగణ్యమును భువి
భాను ప్రతిమానమైన ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 30

క॥ హిమకరశైత్యాస్పదమును
విమలప్రతిమాన దివ్య వినుతంబు సమ
స్తమనుజయేవిమలాశ్రయమును
ప్రమదంబును నైన యట్టి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 31

క॥ పరితాపహరము విద్యా
గరిమంబును నిగమముఖ్యగణ్యముఁ గీర్తి
స్ఫురితంబును ముక్తిప్రద
భరితంబును నైన యట్టి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 32

క॥ బహుభక్తకామ్యదంబును
సహరహమును దోషహరము నతి నిర్మలమున్
విహితానువర్తన విధా
వహమునునైన యొప్పునట్టి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 33

క॥ అల మత్స్యరూప మొందుచు
జలనిధి సోమకునిఁ జంకి చతురాన్యునకున్
విలనద్వేదము నొనఁగిన
బలితపు హావమున మించు ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 34

క॥ కమరావతారమున నే

మముఁ దప్పక యుదధిఁ జొచ్చి మందరభరతన్
సుమనస్సంతతిఁ బ్రోచిన
ప్రమదాస్పదమైనయట్టి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥

35

క॥ అరు దగు కిటిహావంబున

ధరణీనతిఁ బ్రోచి కూరదానవ దురితుం
బరిమార్చి యశము నొందిన
పరిపూర్ణ సిరరత్న ప్రణవముఁ గొలుతున్॥

36

క॥ నరసింహాకారంబున

దురితాత్ము హిరణ్యకశిపు దునుముచు భక్తున్
వరప్రహ్లాదును ప్రోచిన
పరితాప ప్రమదహరణ ప్రణవముఁ గొలుతున్॥

37

క॥ విమల మగు బ్రహ్మచర్యము

ప్రమదంబున మూర్తిఁ గొనిన భంగిని మహిమం
బమరిన వామనరూపము
రమణీయత నొప్పునట్టి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥

38

క॥ పరశు వను నాయుధంబును

గరమున ధరియించి మించి శ్మశ్రియులను ధా
నిధివదియొకపర్యాయము
పరిమార్చిన రామరూప ప్రణవముఁ గొలుతున్॥

39

క॥ ధరణీత కళత్రతః
పరిపంధి ప్రళయరూపవంతుని ననురే
శ్వర రావణుఁ గదనక్రమ
వరమున హరియించినట్టి ప్రణవము గొలుతున్॥ 40

క॥ ధరణీభారవిమోచన
గురుకార్యామోదమతిని గుజనులఁ జంపన్
గరిమను కృష్ణుం డగు నా
పరమేశ్వరరూప మహిమ ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 41

క॥ ఇలను జగన్నాథుగ డయి
వలనొప్పఁగ నకలజనులఁ బాలించుచు ని
ర్మలినాన్న భక్తివంతుల
బలముగ నొనరించినట్టి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 42

క॥ కలికావతారమున నీ
చులఁ జంపుచు నై జభావసుజనులతో నీ
యిల ధర్మరక్షణత ను
బ్వలరూపముఁ గలిగినట్టి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 43

క॥ పరమార్థచి త్రవృత్తిని
జరితార్థత నొందనట్టి జనజడరూపం
బరయ్యఁగ స్థాపింపు నను
బరీలన బుద్ధితోడఁ ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 44

క॥ దురితభయంబును బుణ్య
స్థిరభక్తియుఁ జెందనట్టి చెడుమానవతం
గర మొందనేల యను ఘన
పరివేదన ప్రజ్ఞతోడఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 45

క॥ రసనాధీనత నొప్పుడు
ననదృశసామర్థ్యమెల్ల నభిరుచితో నా
వినరుహనేత్రస్తుతిగతి
రసవంతముఁ జేయు చాత్మక బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 46

క॥ కరయుగళఫలము పరమే
శ్వరవందనకార్యనియతి భాసిల్లుటయే
కర మిహవరసాధన మను
పరిణామక్రమముతోడఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 47

క॥ గురునేత్రేంద్రియ ఫల మగు
సరసీజాక్షస్వరూప నమ్మదదృష్టి
సిరయోగము సారక మను
పరిపూర్ణ సిమితబుద్ధిఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 48

క॥ అన్నోదకవసనంబులఁ
గన్నును బరితాపభరము కల్గుచు మదిలో
నెన్నడు హరి నేమింపక
బన్నముఁ గననేల యనుచుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 49

2॥ పకలాభిమతము లీయఁగ

పకలంకుడు హరియ యుండ నన్యుల నేడన్

సుకరంబు గాదటమను

బ్రకటసిర బుద్ధిలోడఁ ప్రణవముఁ గొలుతున్॥

30

3 కరుణింపఁగ భరియింపఁగ

హరియింపఁగ హరియ జాలు నంచును మదిలో

స్థిరమైన బుద్ధిఁ గల్గుచు

బరమాధామోదత త్త్వి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥

51

4 మనుజులకు ముఖ్య మగు నల

మన మాపరమేశ్వరత్వమహిమం గనుటం

గను చచ్చాని జయించిన

ప్రణుతాత్ములు పుణ్యలనుచుఁ ప్రణవముఁ గొలుతున్॥

52

5 అసమానశబ్ద తతిఁ ద

ద్రవబద్ధముగాఁగఁ జేసి తద్దీనులై

నొసఁగంగనేటి కను ధీ

ప్రసరణమున మనముఁ జేర్చి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥

53

6 జననమున భేదమేటికిఁ

దన కర్మాచరణమునను దద్దయు జ్ఞానం

బున మెలఁగనేని సౌఖ్యము

పనివడి తాఁగల్గు ననుచుఁ ప్రణవముఁ గొలుతున్॥

54

- ౧॥ జ్ఞానంబు గల్గె ననుచును
నానావిధసీచవృత్తి నడువఁగనేలా
జ్ఞాని కిది తగునె యనుచును
భానుస్రవ భుంచునట్టి బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 55
- ౨॥ నరుఁ డెల్ల చవులంధున
వరుఁ డంచు నెఱింగి యట్టి భావము దొలఁగన్
దురితముల నొండఁ జెల్లునె
పరిశీలింప కయ యనుచుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 56
- ౩॥ జననమునఁ గర్మభారము
ఘనకర్మంబునను భవముఁ గల్గుటవలనం
నన కర్మఫలము వీడినఁ
బనినా జని యబ్బుదనుచుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 57
- ౪॥ జీవుఁ డవివేక మత్తతఁ
శేవలకర్మకుఁడు నగుచుఁ గ్రియ కాఫలముం
దావిడువ కనుభవించుట
భావించుచు పతము నాత్మఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 58
- ౫॥ తన బుద్ధి యుత్తమతచే
తను జ్ఞానముఁ బడసి మోక్షధర్మము నొందున్
మనుజుఁ డది లేక ధైర్యహీన
వనరాశిం దేలు ననుచుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 59

- 58 తను నొకవలన నై హిక
వనరాశిని దాటకున్న భవనచయమున్
మనుజు డెటు దాటఁ గలుగును
ప్రణయసిరబుద్ధితోడఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్ 60
- 59 యెట్టి ఘనత నొందును ?
పరమాత్ముని దృష్టిఁ బఱుపఁ బొల్గినడనికొ
విరి యెట్టి సాగనుఁ గాంచును ?
పరిమళ మదిలేక యనుచుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్ 61
- 60 గతజన్మ బహుళ విజ్ఞత
క్షీతి సకలము బ్రహ్మ మనెడి చేతోగతి నా
యతులిత జవన్ముక్తి ని
రత మొందఁగఁ దగునటంచుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్ 62
- 61 సతి భూషణంబు దలఁపఁగ
సతియే భూలోకసాఖ్యసాధన మగు నా
సతియే పరసాఖ్యం బగు
బలి కన్నిట సతియ యనుచుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్ 63
- 62 పోషణవిషయంబున నా
భూషణ రాజై శమార్గ ముఖ్యంబున ను
తోషణసన్మార్గంబున
భూషణవిధి విద్యయనుచుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్ 64

- క॥ చల మొకమాయాభూతము
వలె నారాయణనిచేతఁ బంపఁగబడి యీ
యిల మాససబుద్ధులకున్
బలమిచ్చుట దానిఁ ద్రోయఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 65
- క॥ దశ చక్రనేమికరణిని
బళువలినేనియునుబట్టి పాయదు నెవుడుం
గళఁ బట్టి కొట్ట నేనియు
వశమును నెడఁబాయ దనుచు బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 66
- సి॥ నరులకుఁ బ్రాణం ఒధికిము
నరయంగా నంతకన్న సాశయు పధికం
బరుదుగ నది సళియించినఁ
పరమార్థము గల్గు ననుచుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 67
- క॥ పరమార్థచిత్తవృత్తిని
బరితాపం బించుకేని బడయఁగఁ గలదే
కర మట్టి గుణము గల్గుట
పరమేశ్వర కృపయ యనుచుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 68
- క॥ ధరఁ గల్గు నకలగుణముల
గురుతరలుబత్వ మరయ గొప్పది యగుటం
బరమార్థగుణమునం దది
పరిపూర్ణం బందఁ గోరి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 69

క॥ ధరణీస్థలి మనుజత్వము
 పరమేశ్వరు నొండఁ గలుగ భావవిహీనులే
 గురువర్ణ కాంతన లగుటను
 బరికించుచుఁ బరిహసించుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 70

౨॥ నుతుయింప నవరసంబులు
 శ్రీతిఁ గల్గుట వానికెల్లఁ గెలువం బెనగన్
 స్తుతిపాత్రుఁడైన యీశ్వరు
 ప్రతిభను వర్ణింతు సమచుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 71

క॥ సకలంబు బ్రహ్మ మను ను
 త్సుక చిత్తులు తత్పదింబు సూటిఁ గన నా
 యకలంక తత్త్వవిధి నొ
 న్నక మదిలో నిడుచు సతముఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 72

౩॥ పరుఁ డంతర్యామిత్యా
 కరుఁ డగుటను సకల జంతుగణ్యుం డనుచున్
 నిరతంబు మదిని నమ్ముచుఁ
 బరమప్రేమమున దివ్య ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 73

౩॥ అలసత్త్వ మన్నివిధముల
 విలసనోత్తైకమార్గ విక్రమ మగుటం
 జలనంబులేని తద్విధిఁ
 బలుపూరులు ముక్తికొఱకుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 74

క॥ అసమానధనముఁ గల్గిన

వసుధను బరతాపవిపులబలమును గనినన్

రసవంతభక్తిఁ గల్గినఁ

బసలేదను జ్ఞానముననుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥

76

క॥ కలలోని విభవతుల్యం

లిలఁ గల్గెడి సర్వమనుచు నెంచుచు మదిలో

సల బ్రహ్మపదవిఁ గోరుచుఁ

బలురీతులనైన సతముఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥

76

క॥ కళాత్రితయంబున నొం

డిరవుగ భేదంబుఁ గనిన నెంతయు శుద్ధ

స్థిరభావమొంద కయ్యది

పరమును జెడఁజేయు ననుచుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥

77

క॥ ఉదయాది సర్వవేళల

విదితస్ఫుట దివ్యరూప విశ్రుతమహిమన్

మదినిండి యుజ్వలాభా

స్పదమై యలరారునట్టి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥

78

క॥ ఆకుల జ్ఞానం బసలా

కృతిఁ గర్మముఁ గాల్పుచుండఁ గేవలగుణని

దితులను దండించగ నిలఁ

బ్రతిస్థానమేల యనుచుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్

79

క॥ రవిగతతేజం బవల
ప్రవిరళతేజంబుఁగూడి బహుళతపంబున్
భువిఁ జేసి మించెనేనియుఁ
బ్రవిమలఁ గరిఁ జాలనట్టి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 80

క॥ హరిహరవిధిభేదంబును
గరముం దొలగంగఁ జేయు కంఠహితవిధిన్
హరిహరవిధి మతభేదముఁ
బరిమార్పంగఁ జాలినట్టి ప్రణవము గొలుతున్॥ 81

క॥ జ్ఞాని నని తలఁచు ఖలు న
జ్ఞానిగ బ్రహ్మమును దెలియ సతతంబును ద
న్మానసమునఁ దలపోసిడి
వానిని జ్ఞానిగను దలఁచి ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 82

క॥ ప్రీతిసృజనకర్తవ్యము
లేపగిదిం గానరాని యింపు దలిర్పం
జూపట్టి యథునమూహముఁ
బావంగఁ దగినట్టి యల్ల ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 83

క॥ సమచి తవృత్తి ను తమ
తమగుణముం గల్గెనేని ధన్యాస్పదమై
యమితేష మ్మౌనంగఁ జాలుటఁ
బ్రమదంబున దానిఁ జెంపఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 84

౪॥ మురహారుడు శాస్త్రయోనిగఁ
 బరగుటఁ దద్గౌరవంబుఁ బాసినవారల్
 వరు నొంద రిహము శూన్యము
 వరశాస్త్రమే ముఖ్యమనుచుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ ౪౪

౫॥ అలశాస్త్ర నిశ్చితార్థం
 బుల మెలఁగ వశంబుగాని మూర్ఖజనంబుల్
 చరితార్థాయందుఁ గల్గెడి
 ఫలితంబును దెలియ రనుచుఁ ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ ౪౫

౬॥ అలకేదశాస్త్ర ధర్మం
 బులు ప్రభువులభంగి సర్వమును శాసితం
 గలిగిన నవి గ్రాహ్యంబులై
 ఫలకాంతామతుల కనుచుఁ ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ ౪౬

౭॥ విరులందుఁ గల్గి మించెడు
 పరిమళమును బోలి వ్యాప్త వంతము గాఁగఁ
 బరిశుద్ధ చరిత మెప్పును
 బరమార్థ మరీతి ననుచుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ ౪౭

౮॥ అలభారతాది ధర్మం
 బులు విత్తునిభంగి హితము జోధించుటచే
 నిల నవి సద్రాహ్యతెబులు
 వలనుగ నగు ననుచు నాత్మకఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ ౪౮

౨౧. రసపూర్ణ కావ్యవిధములు
రసపూరితనతిని బోలి ప్రాభవ మొనంగన్
రసవంతుఁ బతినిఁ జేయుట
రసవంతము ననుచు నాత్మఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్ || 90
౨౨. అంతర్భావ్యాసమత్వం
బెంతయు విజ్ఞానవిధిగ నెఁగఁగ నదితాఁ
గొంతయుఁ బోటిపడు సు
స్వంతరిత వ్యర్థంబు ననుచుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్ || 91
౨౩. ఆపజ్జలధిఁ దరింపఁగ
చేపగిదిఁ దై వబలమె యింపువహించు
గా పురుషమతము మనుజుల
ప్రాపును దగఁ గోరు ననుచుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్ || 92
౨౪. విమలాత్ముఁడు మూఢుఁడకున్
సమతను జూపంగ వాక్య హతురి సేమా
త్రమునై నఁ జూపుటను లా
భము గలుగె యనుచు సతముఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్ || 93
౨౫. తనయానందము బ్రహ్మం
బని యన్నిటఁ బల్కువాఁడె యజ్ఞం దని నె
మ్మన మాత్మసరముఁ జేయుచుఁ
ప్రణవ లొనర్చుచును సతముఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్ || 94

- ౧॥ శేషుమి హృదయముఁ గర్మము
నేమాత్రము తమకుఁ గలనొ యెఱుంగని యధములే
సామౌన్య లగుట నుండక
ప్రామాఢ్యు గారటాదుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 95
- ౨॥ బిరుదములు దమకుఁ దగనివి
గిరునంబునఁ బెట్టికొనుట కడుమూర్ఖతగా
గురుజనులు దలఁపకుమౌ
పరచి త్తినుకోడ పనుచుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 96
- ౩॥ అవిఘ్న రహితత్తులు
నవిస మౌలి బ్రహ్మహన్త సాంద్రతఁ గనుట
వివిధస్తుతి రాహిత్య ప్ర
భవింతు లగుచు రసదుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 97
- ౪॥ మతిగూహినులు నాత్మ
స్తుతి నత్వరగ స్తమఃప్రళోన్యస్థిర ప
క్షి నిర్లబ్ధులము నను గ
ర్వత మించెద రనుచు మదినిఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 98
- ౫॥ బలయోగి మోనుషార్హు ను
బలవిభవప్రీతివసతి చటులాఘవమునో
విలాసార్హునభరణు
ప్రలయంబున కగు నటాదుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 99

- ౪॥ ధవికాధికారగూఢము
లను నెద్దియు విద్యతోఁ దులత్వము గన నొ
య్యనఁ జాలదు ఋషిఁ శంతటఁ
ప్రణతి విరాజిల్లు ననుచుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 100
- ౫॥ భూమిం గల కర్మము లు
ద్దామక్రిమయజ్ఞ దాసత్వములు నిరత
ప్రేమాదరణీయతచేఁ
ప్రాముఖ్యము లనుచు నాత్మఁ బ్రణవముఁగొలుతున్॥ 102
- ౬॥ నవయావనరససూపసు
కువలయదశనేత్రహాసోమల విభ మా
ప్రవీణుల చంద్రిక తైసను
భవుగను ధవుఁ గన సగు నని ప్రణవముఁ గొలుతున్॥ 102
- ౭॥ ధర శారదకుచయుగ భా
స్వర సంగీతంబు మణియు సాహిత్యము నా
యితఁ దేరగుల రెండవ దాని
బరమఖ్యము ననుచు నాత్మఁ బ్రణవముఁగొలుతున్॥ 108
- ౮॥ ధరఁ గల్గు మాయ యల యా
శ్వర కృతవర్షా ససుచు సతము భావించుచు ధీ
వరతమే దానిన్ గెల్పుట
వరమేర్పర గెల్పుగాఁగఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్॥ 104

2|| భవః గల తపముల నెల్లను
వివరింపఁగ నియముముఖ్య విశ్రుతములుగా
నవినయసత్యత నయ్య వి
ప్రవిమలమతి నిల్పి సకముఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్ || - 105

3|| పరమేశ్వరు ధ్యానంబును
బరమేశ్వరసం స్తవఁబుఁ బరుపూజనముం
బరమేశ దర్శనంబును
బరమును బొందించు ననుచుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్ || 106

4|| అవివేకపూర్ణ చిత్తుఁడు
సువివేకి నటంచు గర్వసూచిత మతి నీ
యవని నిజమతి నొనర్చుట
ప్రవిమల దూష్యంబు ననుచుఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్ || 107

5|| మంగళ మల శ్రీశునకున్
మంగళము మహేశునకును మంగళ మటులన్
మంగళమూర్తికి విధికి న
భంగంబుగ నొనఁగి యాత్మఁ బ్రణవముఁ గొలుతున్ || 108

అభేరిరాగేణ చాదితాళే గేయ మిదమ్.

జయమల్లల మిహస్వీకురు జగతాత్మన్ కృపయా ||
జగదుద్భవహరహరణహేతో | జయమల్లల మిహస్వీకురు ||
హృదయాన్లబ్ధక మేవ భవదీయ మేత దఖిలం హృదియావ మ

హోచ సిదిత్వా ప్రను దార్పిత మితి || జయ ||

తవమేచ ధేదో సహి మమ నిశ్చల సదాశయముదా విజిసిత
హృదయాస్మీతి సదానంద ద స్త్వం త్వసి విజ్ఞానవిశేషోహృతులిత
మహితజవన్ముక్తివిధి స్వాత్ వేఙ్కట శాస్త్రి హృదయా
|| జయ ||

పరబ్రహ్మార్పణమస్తు.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

